Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА

2.11.2026. - 6.11.2026.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА БАНКАРСТВО, СЛУЖБА FRONT OFFICE

Сарајево, 9.11.2026. године

СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ ТРЖИШТИМА 30.10.2026. - 6.11.2026.

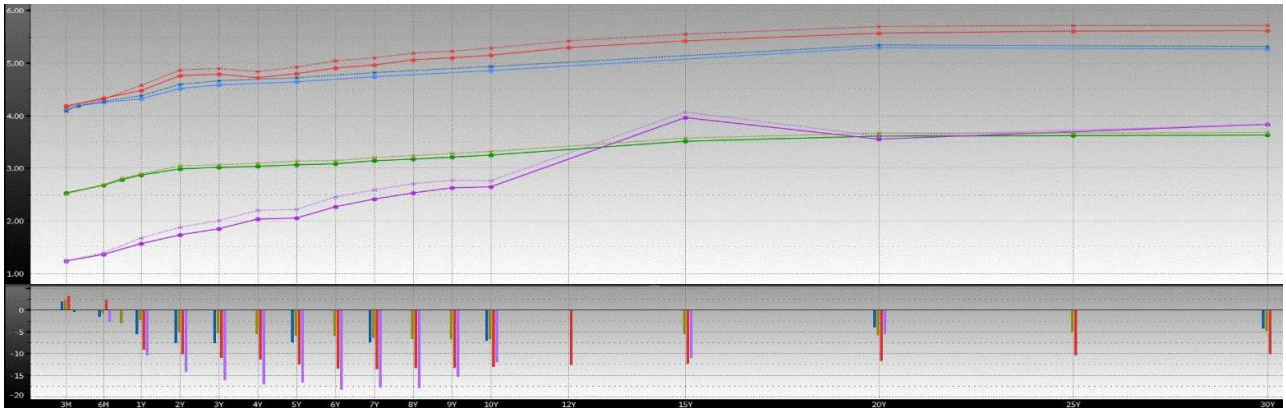
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Зона евра				САД				Велика Британија				Јапан			
	30.10.26	-	6.11.26		30.10.26	-	6.11.26		30.10.26	-	6.11.26		30.10.26	-	6.11.26	
2 године	3,06	-	3,04	↘	4,59	-	4,51	↘	4,87	-	4,77	↘	1,88	-	1,74	↘
5 година	3,17	-	3,13	↘	4,72	-	4,64	↘	4,93	-	4,80	↘	2,23	-	2,06	↘
10 година	3,35	-	3,32	↘	4,93	-	4,86	↘	5,28	-	5,15	↘	2,78	-	2,65	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке трезорске записе

Доспијеће	Приноси			
	30.10.26	-	6.11.26	
3 мјесеца	2,528	-	2,549	↗
6 мјесеци	2,674	-	2,676	↗
1 година	2,910	-	2,874	↘

Графикон 1: Приказ кривих приноса државних обвезница

Графикон приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 6.11.2026. године (пуне линије) и 30.10.2026. године (испрекидане линије).

ЗОНА ЕВРА

Приноси њемачких државних обвезница током седмице забиљежили су смањење дуж цијеле криве приноса након пада дионица технолошких компанија и повећања потражње за државним хартијама од вриједности. Предсједница ЕЦБ-а Лагард изјавила је да је овогодишње љето упозорење Европи како би се боље заштитила од глобалног загријавања и тиме повезаних финансијских губитака и изградила флексибилнији енергетски систем. Трошкови климатских промјена расту, тако да ће будуће шокове бити теже апсорбовати. Предсједница је такође изјавила да ће ажуриране децембарске пројекције помоћи у одлуци хоће ли ЕЦБ повећати каматне стопе у децембру.

Чланица Управе ЕЦБ-а Шнабел изјавила је да европске владе морају консолидовати јавне финансије и одбити дерегулацију финансијског сектора како би ЕЦБ била у позицији да постигне циљ монетарне политике. Сматра да је ЕЦБ тренутно добро позиционирана да ријеши изазов високе инфлације с обзиром на то да су инфлациона очекивања изнад циљне вриједности.

Предсједник Дојче Бундесбанк Нагел изјавио је да ће каматне стопе у децембру највјероватније опет бити повећане с обзиром на то да се инфлација убрзава.

Гувернер Банк де Франс Мулен поново је нагласио да Француска мора донијети буџет до краја године, упозоривши да ће даљњи раст приноса на француске обвезнице негативно утицати на економију.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)
Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

Неизвјесност у вези с буџетом кључан је фактор који убрзава раст приноса. Када је у питању инфлација у зони евра, сматра да је далеко изнад циља од 2%, али да још нема негативног утицаја на ширу економију.
Члан Управног одбора ЕЦБ-а Слајпен изјавио је да секундарни ефекти инфлације још нису видљиви те да рестриктивнија монетарна политика успорава економију зоне евра.
Члан Управног одбора ЕЦБ-а Кохер изјавио је да ће каматне стопе бити повећане на сједници у децембру, ако тренутни економски услови до тада остану непромијењени. Сматра да је потребно осигурати да инфлација не постане укоријењена с обзиром на то да су инфлациони ризици повишени.
Главни економиста ЕЦБ-а Лејн изјавио је да ће ЕЦБ анализирати све податке који пристигну до децембарске сједнице Управног вијећа, како би одлучила о даљњем кретању каматних стопа. Лејн сматра да монетарна политика мора обезбиједити да овај енергетски шок остане ограниченог ефекта на економију.
Како је и очекивано, једина два кандидата за насљедника предсједнице ЕЦБ-а Лагард су Шпанац Ернандез де Кос и Холанђанин Кнот.

Табела 3: Кретање економских индикатора за зону евра

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Инфлација – зона евра (прелим.)	ОКТ	4,0%	4,0%	3,8%
2.	Базна инфлација – зона евра (прелим.)	ОКТ	2,5%	2,5%	2,5%
3.	Индустријска производња – Њемачка	СЕП	-0,1%	0,7%	1,0%
4.	Индустријска производња – Француска	СЕП	-0,3%	-1,3%	0,2%
5.	ПМИ прерађивачког сектора – зона евра	ОКТ	52,4	52,7	52,9
6.	ПМИ услужног сектора – зона евра	ОКТ	51,7	51,4	53,0
7.	Композитни ПМИ – зона евра	ОКТ	51,9	51,7	53,1

САД

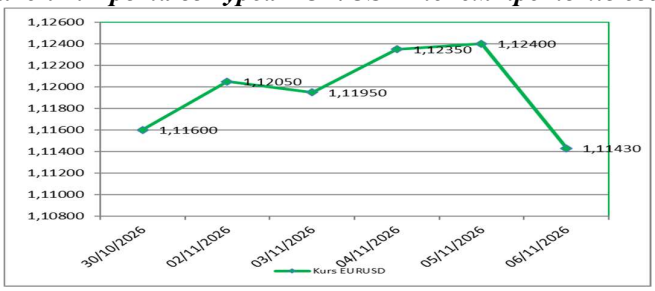
Приноси америчких државних обвезница током седмице забиљежили су смањење дуж цијеле криве приноса након пада дионица технолошких компанија и повећања потражње за државним хартијама од вриједности.
Предсједник Феда у Њујорку Вилијамс изјавио је да је инфлација апсолутно превисока, али да су инфлациона очекивања добро усидрена. Навео је да Фед прикупља информације до сједнице 9. децембра 2026. године, на којој ће, како тржиште очекује, бити донесена одлука о повећању каматне стопе за 25 базних поена, с тренутном вјероватноћом од 80%. Предсједник Феда у Сент Луису Мусалем сматра да се инфлација мора вратити на ниво од 2% како би се максимизирала запосленост.
Предсједница Феда у Сан Франциску Дејли изјавила је да смањење инфлације мора бити приоритет монетарне политике с обзиром на то да је тржиште рада стабилно. Очекује да ће монетарна политика бити још рестриктивнија, а да ће се о времену и обиму повећања каматних стопа тек одлучивати.
Званичница Феда Хемак изјавила је да је инфлација превисока и да су постепена повећања каматне стопе пожељнија за економију и финансијски систем. Сматра да се улога USD у глобалном финансијском систему неће ускоро мијењати те да је његова снага у владавини права, независном Феду и јаком финансијском тржишту.
Званичник Феда Баркин дијели мишљење с колегиницом Хемак о постепеним повећањима каматних стопа с обзиром на то да је инфлација превисока, да се не смањује те да је тренутно највећи ризик за економију.
Аналитичари сматрају да ће независност Феда бити ојачана с обзиром на резултате међуизбора, јер предсједник Трамп више нема контролу над Конгресом и Сенатом САД те не може самостално отпуштати чланове ФОМЦ-а.
Предсједник Трамп изјавио је да би САД имале уравнотежен буџет када би Фед снизио каматне стопе. Амерички савезни буџетски дефицит за фискалну 2026. годину, која је завршила 30. септембра, званично је износио 1.992 милијарде USD, док су трошкови камата на укупан дуг 1.100 милијарди USD.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)
Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености	ОКТ	4,2%	4,1%	4,2%
2.	Фабричке поруџбине	СЕП	1,2%	1,8%	0,3%
3.	Поруџбине трајних добара	СЕП	1,8%	1,9%	0,1%
4.	Потрошачко расположење - Универзитет Мичиген (прелим.)	НОВ	48,0	51,0	48,0
5.	ПМИ прерађивачког сектора	ОКТ	56,0	54,9	55,9
6.	ПМИ услужног сектора	ОКТ	57,9	56,1	58,8
7.	Композитни ПМИ	ОКТ	57,3	55,9	58,4
8.	ИСМ ПМИ прерађивачког сектора	ОКТ	54,5	55,5	54,5
9.	ИСМ ПМИ услужног сектора	ОКТ	54,8	54,5	54,9
10.	Салдо трговинског биланса у млрд. USD	СЕП	-107,9	-105,0	-105,7

Графикон 2: Кретање курса EUR/USD током протекле седмице

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EUR/USD смањен с нивоа од 1,1160 на ниво од 1,1143.

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Приноси британских државних обвезница на седмичном нивоу забиљежили су смањење дуж цијеле криве приноса након пада дионица технолошких компанија и повећања потражње за државним хартијама од вриједности.

БоЕ је, како се и очекивало, донијела одлуку о повећању референтне каматне стопе за 25 базних поена, са 3,75% на 4,00%. Одлука о повећању била је једногласна, с тим што је чланица МПЦ-а Мен гласала за повећање од 50 базних поена. Гувернер БоЕ-а Бејли изјавио је да ово повећање највјероватније није посљедње, осим ако се рат у Ирану брзо заврши. Сматра да није неизбјежно да дође до дужег низа повећања каматне стопе, иако види аргументе за даљња повећања. Такође сматра да ће ризици секундарних ефеката инфлације остати дуже и да ће се инфлација вратити на циљни ниво у III кварталу 2028. године. Сматра да тренутна инфлација није трајна, укоријењена и нормализована појава у економији.

БоЕ очекује економски раст у 2026. години на нивоу од 1,6%, док у 2027. и 2028. очекује 1,3% и 1,2%, респективно. Остали чланови МПЦ-а у својим су изјавама потенцирали високу инфлацију и потенцијална повећања референтних каматних стопа, иако неки упозоравају да ово није почетак новог циклуса повећања. Главни економиста БоЕ-а Пил изјавио је да Велика Британија неће свједочити понављању агресивних повећања каматних стопа као што је то било у 2022. години. Сматра да ће се у наредним седмицама пратити подаци и онда одлучити хоће ли бити још једног повећања или не. Напоменуо је да би каматна стопа у будућности могла остати непромијењена или чак смањена, ако би било примјетно успорење економског раста или значајно слабљење секундарних ефеката инфлације.

Канцеларија за буџетску одговорност очекује пад стопе штедње домаћинстава са 5,60% у 2025. на 0,60% у 2031. години, јер ће домаћинства мање штедјети како би одржала потрошњу уз пад расположивих доходака. БоЕ неће продавати државне обвезнице с доспијећем од 2049. до 2071. године, чиме се одлаже признавање нереализованог губитка од око 70 милијарди GBP. БоЕ је у периодима кризе купила хартије од вриједности у износу од 120 милијарди GBP, а њихова тренутна тржишна вриједност износи 50 милијарди GBP.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)
Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

Табела 5: Кретање економских индикатора за Велику Британију

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	ПМИ прерађивачког сектора	ОКТ	52,8	52,8	51,9
2.	ПМИ услужног сектора	ОКТ	53,1	52,8	52,1
3.	ПМИ грађевинског сектора	ОКТ	46,5	43,6	46,1
4.	Композитни ПМИ	ОКТ	53,1	52,9	52,0
5.	Промјена у девизним резервама БоЕ у млрд. USD		-	-2,23	-6,01

Током протекле седмице GBP је незнатно депрецирала према EUR, па је курс EUR/GBP забиљежио повећање с нивоа од 0,83327 на ниво од 0,83453. У односу на USD, GBP је такође незнатно депрецирала, па је курс GBP/USD смањен с нивоа од 1,3391 на ниво од 1,3352.

ЈАПАН

Приноси јапанских државних обвезница на седмичном нивоу снажно су смањени дуж цијеле криве приноса: на кратком дијелу за 14, средњем за 17 и дужем за 13 базних поена. Приноси су расли у понедјељак и сриједу, док су смањени у четвртак и петак. Највећи дио смањења десио се у петак, када је распродаја технолошких дионица повећала потражњу за државним обвезницама као сигурном имовином.

Никкеи 225 је на седмичном нивоу оштро пао за 9,25%, на 57.434,77 поена, забиљеживши пад у свакој сесији. Пад је био најизраженији код технолошких дионица.

БоЈ је оцијенила да је постигнут постепен напредак у усидравању темељне инфлације око 2,0% и да би повећања каматне стопе вјероватно ублажила цјеновне притиске и подржала потрошњу. Навела је да смањивање броја становника отежава снажан раст потрошње, што сугерише да њена слабост сама по себи не мора указивати на слабљење тражње домаћинстава. Записник са септембарске сједнице МПЦ-а БоЈ показао је интензивну дискусију о нивоу неутралне каматне стопе, која није ни рестриктивна ни стимулативна за економију, те о наредним корацима монетарне политике и важности стабилизације инфлације на нивоу од 2,0%.

Гувернер БоЈ-а Уеда изјавио је да није јасно колико дуго ће инфлација остати на циљаном нивоу од 2,0% и да је потребно задржати је на том нивоу у наредним годинама кроз одговарајуће прилагођење монетарне политике. Оцијенио је да су инфлаторни ризици порасли, али очекује да темељна инфлација остане близу 2,0%. Додао је да би у случају поновних великих шокова можда било потребно поново користити неконвенционалне мјере.

Министарка финансија Катајама изјавила је да су власти спремне реаговати на хаотична и прекомјерна кретања на девизном тржишту, у складу са заједничком изјавом САД и Јапана. Министар економије Киучи изјавио је да влада поштује политику БоЈ-а о продаји ЕТФ-ова и да проглашење краја дефлације и даље треба пажљиво размотрити, што указује на жељу владе да не ограничи експанзивну фискалну политику.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	S&P Global ПМИ прерађивачког сектора (финално)	ОКТ		53,3	54,1
2.	S&P Global ПМИ услужног сектора (финално)	ОКТ		51,7	51,3
3.	S&P Global ПМИ композитни (финално)	ОКТ		52,1	52,3
4.	Номиналне плате (Г/Г)	СЕП	3,8%	4,6%	3,9%
5.	Реалне плате (Г/Г)	СЕП	1,3%	2,2%	1,6%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR и USD. Курс EUR/JPY порастао је са 175,78 на 176,65, а USD/JPY са 157,56 на 158,48.

Одрицање од одговорности (Disclaimer)
Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању тржишта у понедјељак цијена једног барела сирове нафте износила је 104,12 USD (EUR 93,30).

На почетку седмице цијена нафте је снижена услијед оптимизма да би дипломатски разговори на релацији САД-Иран могли резултирати мировним споразумом. Иранski вођа је дао сагласност да се отворе разговори о постизању споразума.

Уторак је обиљежио благи пад цијене нафте јер је тржиште позитивно реаговало на вијести о напретку дипломатских преговора између САД и Ирана уз посредовање Катара, што је смањило страх од дуготрајних прекида у снабдијевању нафтом с Блиског истока.

Средином седмице цијена нафте је снижена за више од 8%

због исхода међуизбора за Конгрес САД и смањења геополитичких тензија. Потпредсједник САД Венс и сам предсједник Трамп јавно су признали да је управо рат с Ираном био кључни разлог за изборне губитке републиканаца, што је инвеститорима дало јасан знак да би Вашингтон могао убрзано тражити дипломатски излаз из тог сукоба.

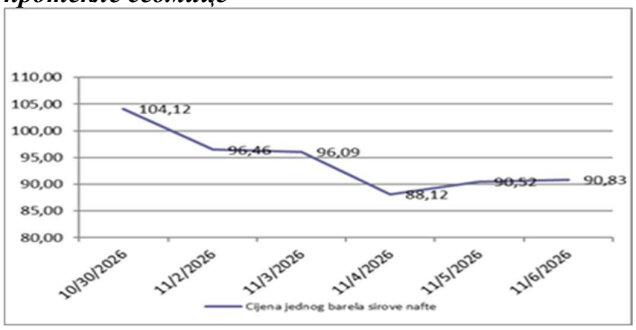
У четвртак је цијена нафте након три дана снижења забиљежила повећање због повратка фокуса на неизвјесност око рата с Ираном и корекције очекивања која су услиједила одмах након међуизбора у САД.

У петак је цијена овог енергента забиљежила благо повећање. Главни покретач раста био је талас нових напада на нафтне танкере у Заливу и кључном поморском пролазу Хормузу. Ови инциденти поново су изазвали озбиљну забринутост међу инвеститорима у погледу физичке сигурности и прекида у снабдијевању глобалног тржишта нафтом.

Цијена једног барела нафте на крају седмице износила је

90,83 USD (EUR 81,51), што представља смањење од 12,76% на седмичном нивоу.

Графикон 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Цијена једне фине унце злата на отварању тржишта у понедјељак износила је 3.874,62 USD (EUR 3.471,88).

На почетку седмице цијена овог племенитог метала повећана је након снижавања цијене нафте и раста оптимизма да би се мировни споразум могао постићи. Осим тога, дошло је и до јаче потражње за златом с обзиром на то да је цијена у петак пала испод 4.000 USD. Куповине злата од централних банака повећане су на 321 тону у трећем кварталу, надмашивши недавне уобичајене квартално нивое куповине и подигавши потражњу од почетка године на 675 тона. Највећи купци биле су централне банке Кине и Пољске.

У уторак је цијена злата благо снижена услијед раста очекивања да ће Фед због повећане инфлације наставити с повећањем каматне стопе.

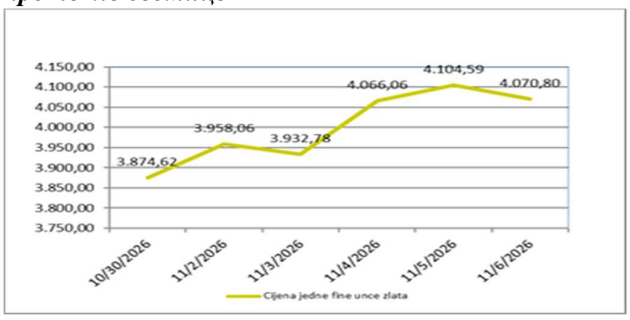
Средином седмице забиљежено је повећање цијене након пада цијене нафте, одржаних међуизбора и назнака да ће америчка администрација смањивати потрошњу и задуживање због губитка власти у контролним тијелима.

У четвртак је цијена овог племенитог метала поново повећана због депрецијације USD, при чему је забиљежен снажан притисак институционалних купаца, ЕТФ-ова и централних банака.

На крају седмице цијена злата забиљежила је благо снижавање. Централне банке су у септембру наставиле да купују злато, забиљеживши нето куповину од 61 тоне, што је највећи мјесечни износ у 2026. години до сада. Пољска и Кина предводиле су куповину, а међу нето купцима нашли су се и Узбекистан, Казахстан, Јордан, Чешка и Боливија.

Цијена једне фине унце злата на крају седмице износила је 4.070,80 USD (EUR 3.653,24), што представља повећање од 5,06% на седмичном нивоу.

Графикон 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Одрицање од одговорности (Disclaimer)
Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на основу њих.